

VAIN
HYVIÄ
SYITÄ

Kaavoituskatsaus 2025

≡ PUDASTÄRVI ≡

Kannen kuva: Viistoilmakuva Iso-Syötteeltä © Pudasjärven kaupunki

Kaavasuunnitelmakuvat: © Pudasjärven kaupunki, jollei kuvassa tai kuvatekstissä toisin mainita

Muut raportin valokuvat: © Pudasjärven kaupunki, jollei kuvassa tai kuvatekstissä toisin mainita

Sisällysluettelo

1	Mitä on kaavoitus?.....	1
2	Mikä on kaavoituskatsaus?	1
3	Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä	2
3.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)	2
3.2	Maakuntakaava.....	3
3.3	Yleiskaava.....	4
3.4	Asemakaava ja ranta-asemakaava.....	4
3.5	Oikeusvaikutteisuus	5
3.6	Vaikutusten arviointi.....	5
4	Miten kaavoitukseen voi osallistua?	6
5	Kaavatilanne Pudasjärvellä	7
5.1	Voimassa olevat kaavat	7
5.2	Maankäytön suunnitelmat, jotka hyväksytyt vuoden 2024 aikana	7
5.3	Vireillä olevat maankäytön suunnitelmat	8
5.4	Lähiaikoina vireille tulevia maankäytön suunnitelmia	12
5.5	Epäviralliset maankäyttöön liittyvät suunnitelmat	15
6	Muut maankäyttöön liittyvät suunnitelmat ja asiakirjat	15
6.1	Maankäytön kehittämisohjelma 2017–2027 ja kehityskuva 'Pudasjärvi – kylistään tunnettu, juureva ja moderni'.....	15
6.2	Pudasjärven tuulivoimaohjelma	15
6.3	Viinivaara	16
6.4	Rakennusjärjestys.....	16
7	Lisätietoa Pudasjärven kaavoitusasioista.....	17

1 MITÄ ON KAAVOITUS?

Kaavoitus on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja -asetuksen (MRA) mukaista maankäytön suunnittelua, jolla ohjataan rakentamista ja alueiden käyttöä. Hallitus antoi rakentamislakiesityksen eduskunnalle 15.9.2022. Eduskunta hyväksyi rakentamislain 1.3.2023 ja se tulee voimaan 1.1.2025. Uuden rakentamislain voimaantulon myötä maankäyttö- ja rakennuslaista kumotaan rakentamisen osuus, ja lain nimi muuttuu alueidenkäyttölaiksi. Tässä kaavoituskatsauksessa viitataan vielä maankäyttö- ja rakennuslakiin, sillä kaavoituskatsauksen teon aikana se on vielä voimassa oleva laki.

Maankäyttö- ja rakennuslain 5 §:n mukaan:

”Alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on vuorovaikutteiseen suunnitteluun ja riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistää:

- 1) turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien, kuten lasten, vanhusten ja vammaisten, tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista;
- 2) yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuutta;
 - 2 a) riittävän asuntotuotannon edellytyksiä
- 3) rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista;
- 4) luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä;
- 5) ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä;
- 6) luonnonvarojen säästeliästä käyttöä;
- 7) yhdyskuntien toimivuutta ja hyvää rakentamista;
- 8) yhdyskuntarakentamisen taloudellisuutta;
- 9) elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja toimivan kilpailun kehittymistä;
- 10) palvelujen saatavuutta; sekä
- 11) liikenteen tarkoituksenmukaista järjestämistä sekä erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiä.”

2 MIKÄ ON KAAVOITUSKATSAUS?

Kaavoituskatsaus on selvitys kaupungissa ja maakunnan liitossa vuoden aikana vireillä olleista ja hyväksytyistä kaavoista sekä kaavoituksen tulevaisuuden näkymistä.

Maankäyttö- ja rakennuslain 7 §:n mukaan:

” Kaavoituskatsaus

Kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä (*kaavoituskatsaus*). Siinä selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen. Kaavoituskatsauksen yhteyteen on kysynnän sitä edellyttäessä liitettävä arvio asumiseen varattujen tonttien riittävydestä. Kaavoituskatsauksesta on tiedotettava sen tarkoituksen kannalta sopivalla tavalla.”

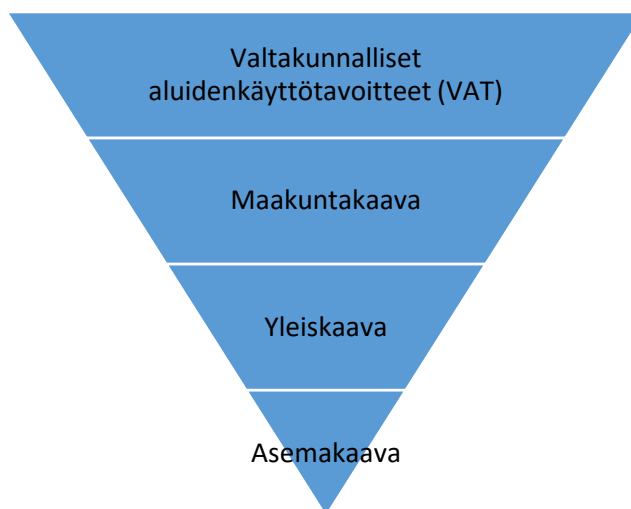
3 ALUEIDENKÄYTÖN SUUNNITTELUJÄRJESTELMÄ

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä on hierarkkinen. Laajat asiat ratkaistaan yleispiirteisellä suunnittelulla ja yksityiskohdat tarkemmalla kaavalla. Suunnittelujärjestelmään kuuluvat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maakuntakaava, jossa huolehditaan valtakunnallisten tavoitteiden huomioon ottamisesta ja sovitetaan ne yhteen alueiden käyttöön liittyvien maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa. Kunta vastaa yleiskaavojen ja asemakaavojen laatimisesta ja niihin liittyvästä vuorovaikutuksesta ja osallistumisesta. Loma-asutuksen järjestelmiseksi voidaan kunnan ranta-alueille laatia ranta-asemakaava.

Lisäksi kunta voi laatia muitakin suunnitelmia, kuten maankäytön kehityskuvia tai rakennemalleja, jotka eivät ole oikeusvaikutteisia ja joiden osalta MRL ei määrää vuorovaikutuksesta. Hyvä hallintotapa kuitenkin edellyttää, että myös näistä suunnitelmista ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä tiedotetaan asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla, koska niillä joskus lyödään lukkoon maankäytön suunnittelun tavoitteita, ellei tämä aiheuta merkittävää haittaa tai ole ilmeisen tarpeetonta.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteet (VAT) käsittelevät valtakunnallisesti merkittäviä tavoitteita, joita tulee edistää alueiden käytön suunnittelussa. Maakunnan liitto laatii ja hyväksyy maakuntakaavan. Maakuntakaava sisältää yleispiirteisen suunnitelman alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella.

Kunnalla on oikeus ja velvollisuus huolehtia oman alueensa maankäytön suunnittelusta. Kunnat voivat laatia kaavoja itse tai käyttää apuna asiantuntijoita. Ranta-asemakaavan laatimisesta voi huolehtia myös maanomistaja. Kunnat kuitenkin hyväksyvät kaikki yleis- ja asemakaavat. Yleiskaava, asemakaava ja rakennusjärjestys tulevat voimaan, kun hyväksymispäätöksestä on kuulutettu niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan.

3.1 VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET (VAT)

Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa (kaavoituksessa) tulee edistää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Tavoitteiden valmistelusta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Tavoitteet on uudistettu vuoden 2017 lopulla ja ne ovat astuneet voimaan 1.4.2018.

Maankäyttö- ja rakennuslain 22 §:n mukaan:

”Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista päättää valtioneuvosto.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet voivat koskea asioita, joilla on:

- 1) aluerakenteen, alueiden käytön taikka liikenne- tai energiaverkon kannalta kansainvälinen tai laajempi kuin maakunnallinen merkitys;

2) merkittävä vaikutus kansalliseen kulttuuri- tai luonnonperintöön; tai

3) valtakunnallisesti merkittävä vaikutus ekologiseen kestävyys, aluerakenteen taloudellisuuteen tai merkittävien ympäristöhaittojen välttämiseen.

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita annettaessa on otettava huomioon tämän lain yleiset tavoitteet ja 5 §:ssä säädetyt alueiden käytön suunnittelun tavoitteet.”

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden viisi kokonaisuutta:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimaiset luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

3.2 MAAKUNTAKAAVA

Maakuntakaava on maakunnan tai sen osan yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, jossa esitetään alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Maakuntakaava ohjaa yleispiirteisesti kuntien kaavoitusta maakunnan kehittämisen kannalta tärkeissä asioissa, kuten esimerkiksi kunnasta toiseen jatkuvat liikenne- ja viheryhteydet. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaava on uudistettu kolmivaiheisena.

Pohjois-Pohjanmaan **1. vaihemaakuntakaava** käsittelee seuraavia aihepiirejä:

- energiantuotanto ja -siirto (manneralueen tuulivoima-alueet, merituulivoiman päivitykset, turvetuotantoalueet)
- kaupan palvelurakenne ja aluerakenne, taajamat
- luonnonympäristö (soiden käyttö, suojelualueiden päivitykset, geologiset muodostumat)
- liikennejärjestelmän (tieverkko, kevyt liikenne, raideliikenne, lentoliikenne, meriväylät) ja logistiikka.

Ensimmäinen vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013, vahvistettu ympäristöministeriössä 23.11.2015 ja tullut lainvoimaiseksi 3.3.2017.

Pohjois-Pohjanmaan **2. vaihemaakuntakaavan** teemoina ovat:

- maaseudun asutusrakenne
- kulttuuriympäristöt
- virkistys- ja matkailualueet
- seudulliset materiaalikeskus- ja jätteenkäsittelyalueet
- seudulliset ampumaradat
- puolustusvoimien alueet

Toinen vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016 ja saanut lainvoiman 2.2.2017.

Pohjois-Pohjanmaan **3. vaihemaakuntakaavan** teemoina ja aihealueina ovat:

- Pohjavesi- ja kiviainesalueet
- Mineraalipotentiali- ja kaivosalueet

- Oulun seudun liikenne ja maankäyttö
- Tuulivoima-alueiden tarkistukset
- Vaalan ja Himangan kaavamerkintöjen tarkistukset
- Muut tarvittavat päivitykset

Kolmas vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018 ja tullut lainvoimaiseksi 17.1.2022.

Pohjois-Pohjanmaan **energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan** laatiminen on alkanut syksyllä 2021. Sen pääteemat ovat:

- Energiantuotanto, varastointi ja siirto
- Viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu
- Aluerakenne ja saavutettavuus
- Liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet
- Energiaturroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun ja ilmastovaikutusten arvioinnin kehittäminen

Alkuperäisen tavoitteen mukaan vaihemaakuntakaava oli tarkoitus viedä maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn joulukuussa 2024, mutta runsaan palautteen, sen edellyttämien työneuvottelujen ja kaava-aineiston täsmentämistarpeen takia kaavan hyväksyminen siirtyy keväälle 2025.

Lisätietoja maakuntakaavoituksen etenemisestä ja voimassa olevista maakuntakaavoista saa osoitteesta: <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/>.

3.3 YLEISKAAVA

Maankäyttö- ja rakennuslain 35 §:n mukaan:

”Yleiskaavan tarkoitus

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaava voidaan laatia myös maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseksi määrättyllä alueella.

Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi.

Yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain.”

Yleiskaavassa esitetään tarkempaa suunnittelua ohjaavat tavoitellun kehityksen periaatteet. Joissain tapauksissa yleiskaava on rakentamista suoraan ohjaava kaavamuoto. Yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain, jolloin kaavan nimi on osayleiskaava. Ranta-alueille laaditaan rantayleiskaavoja tai rantaosayleiskaavoja.

3.4 ASEMAKAAVA JA RANTA-ASEMAKAAVA

Asemakaavoitus on yksityiskohtaisin oikeusvaikutteisen maankäytön suunnittelun taso. Maankäyttö- ja rakennuslaki 50 § määrittelee asemakaavan tarkoituksen seuraavasti: ”Alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa

olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla. Asemakaavan muutos voidaan laatia myös vaiheittain.”

Maankäyttö- ja rakennuslaki 51 § ottaa kantaa asemakaavan laatimistarpeeseen: ”Asemakaava on laadittava ja pidettävä ajan tasalla sitä mukaa kuin kunnan kehitys taikka maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää. Maankäytön ohjaustarvetta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti asuntotuotannon tarve ja elinkeinoelämän toimivan kilpailun edistäminen.”

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 § määrittää asemakaavan sisältövaatimuksista muun muassa seuraavaa: ”Asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.”

Kunnan tehtävänä on seurata asemakaavojen ajanmukaisuutta. Maankäyttö- ja rakennuslain 60 § määrittää asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista muun muassa seuraavaa: ”Kunnan tulee seurata asemakaavojen ajanmukaisuutta ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi. Sellaisen asemakaavan alueella, joka on ollut voimassa yli 13 vuotta ja joka merkittävältä osalta on edelleen toteuttamatta, rakennuslupaa ei saa myöntää sellaisen uuden rakennuksen rakentamiseen, jolla on alueiden käytön tai ympäristökuvan kannalta olennaista merkitystä, ennen kuin kunta on arvioinut asemakaavan ajanmukaisuuden.”

Ranta-asemakaavalla ohjataan pääasiassa loma-asutuksen järjestämistä ranta-alueille. Maankäyttö- ja rakennuslain 72 § määrittelee suunnittelutarpeen ranta-alueelle.

Maanomistajalla on oikeus ranta-asemakaavan laatimiseen. Maankäyttö- ja rakennuslaki 74 §: ”Maanomistaja voi huolehtia ranta-asemakaavaa koskevan ehdotuksen laatimisesta omistamalleen ranta-alueelle. Ennen laatimiseen ryhtymistä on oltava yhteydessä kuntaan ja toimitettava kunnalle 63 §:ssä tarkoitettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Maanomistajan toimesta laadittavan asemakaavan alueen tulee muodostaa tarkoituksenmukainen kokonaisuus.

Jos maanomistaja huolehtii ranta-asemakaavan laatimisesta, hänen on toimitettava kaavan laadinnan yhteydessä syntynyt pohjakartta kunnan säilytettäväksi ja käytettäväksi osana kunnan kartta-aineistoa.

Maanomistajan toimesta laaditun asemakaavaehdotuksen käsittelyssä noudatetaan muutoin, mitä 8 luvussa säädetään. Maanomistajan toimesta laadittu asemakaavaehdotus on kunnassa käsiteltävä ilman tarpeetonta viivytyksiä.”

3.5 OIKEUSVAIKUTTEISUUS

Osayleiskaavat voidaan laatia oikeusvaikutteisena (jolloin niillä on maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettut oikeusvaikutukset) tai oikeusvaikutteettomina. Oikeusvaikutteisella yleiskaavalla voidaan muun muassa mahdollistaa suorat rakennusluvut yleiskaavan perusteella. Oikeusvaikutuksetonta yleiskaavaa on käytännössä pidettävä valtuuston tahdonilmauksena halutusta kehityksestä. Asemakaavat laaditaan aina oikeusvaikutteisina.

3.6 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan kaavaa laadittaessa on selvitettävä suunnitelman toteuttamisen vaikutukset. Kaavoituksessa tulee arvioida ennakkoon kaavan ja sitä koskevien vaihtoehtojen toteuttamisen merkittävät ympäristövaikutukset. Lisäksi tulee arvioida

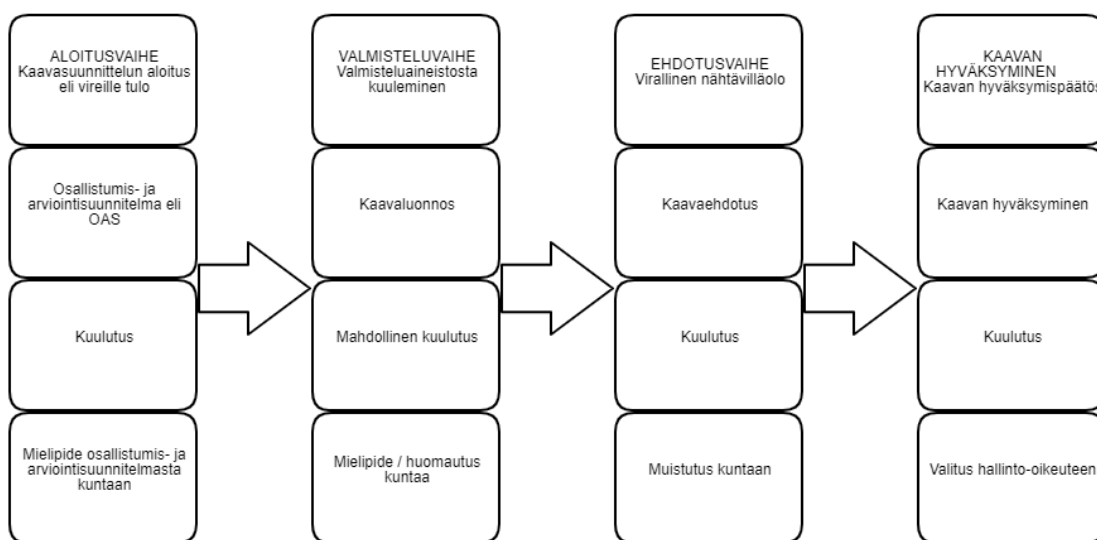
yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut mahdolliset vaikutukset. Vaikutusten arvioinnin apuna käytetään kaavaprosessin alussa laadittuja selvityksiä.

4 MITEN KAAVOITUKSEEN VOI OSALLISTUA?

Kaavat valmistellaan vuorovaikutuksessa osallisten kanssa. Osallisia ovat maanomistajien lisäksi kaikki, joiden oloihin tai etuihin kaavoitus vaikuttaa. Myös viranomaiset sekä yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, ovat osallisia. Maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään kaavoituksesta tiedottamisesta, osallistumisesta sekä viranomaisten yhteistyöstä. Tavoitteena on turvata kansalaisten tiedonsaanti ja mahdollisuus osallistua suunnitelmien valmisteluun.

Kaavoituksen alkamisesta eli vireilletulosta kuulutetaan esim. paikallisissa lehdissä. Yleensä aluksi laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma eli OAS, jossa käydään läpi kaavan suunniteltu laatimisaikataulu ja vuorovaikutusmahdollisuudet eri vaiheissa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarpeen vaatiessa kaavoituksen aikana.

Kaavaprosessin valmisteluvaiheessa laaditaan kaavaluonnos, joka asetetaan nähtävillä laatimisvaiheen kuulemista varten (MRL 62 § ja MRA 30 §). Luonnoksen nähtävilläolon aikana voi jättää sitä koskevan mielipiteen. Tämän jälkeen kaavasta valmistellaan ehdotus. Kaavaehdotus on pidettävä kunnassa julkisesti nähtävänä vähintään 30 päivän ajan (MRL 65 § ja MRA 27 §). Vaikutukseltaan vähäistä asemakaavan muutosta koskeva ehdotus voidaan kuitenkin pitää nähtävänä vain 14 päivän ajan. Kaavaehdotuksesta voi jättää muistutuksen nähtävilläolon aikana. Muistutus on toimitettava ennen nähtävänäoloajan päättymistä kirjallisesti Pudasjärven kaupunginhallitukselle nähtävänäolokuulutuksessa ilmoitettuun osoitteeseen. Pudasjärvellä kaavat hyväksyy kaupunginvaltuusto. Kaavan hyväksymispäätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Jatkovalitukset tehdään korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Kuva 1: Kaavaprosessi ja osallistuminen eri vaiheissa. Mukailtu lähteestä: Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, OPAS 5/2016, tarkastettu 6/2017, Osallistun kaavoitukseen: Kuntalaisen opas (s. 12). Saatavissa: <https://doria.fi/handle/10024/130881>

5 KAAVATILANNE PUDASJÄRVELLÄ

Voimassa olevat ajantasaiset kaavayhdistelmät löytyvät internet-osoitteesta: <https://kartat.sweco.fi/pudasjarvi/>

5.1 VOIMASSA OLEVAT KAAVAT

Yleiskaavat

Pudasjärvellä on voimassa seuraavat osayleiskaavat (suluissa hyväksymisvuosi):

- Tolpanvaaran tuulivoimapuiston osayleiskaava (kuulutettu voimaan 6.3.2020)
- Kurenalan yleiskaava 2030 (2019)
- Törrönkangas – Riekinkangas – Kirkonseutu osayleiskaava 2025 (tullut voimaan 14.10.2016)
- Iijokivarren rantaosayleiskaava (tullut voimaan kuulutuksella 25.11.2016)
- Livojokivarren rantaosayleiskaava (2015)
- Puhosjärven rantayleiskaava (2006)
- Syötteen yleiskaavat (1990 ja 2009)

Asemakaavat

Asemakaavoja on Pudasjärvelle laadittu Kurenalle ja Syötteelle.

Kurenalan asemakaava-alue jakaantuu viiteen osaan: Kurenalan pohjoisen osan ja eteläisen osan asemakaava-alueet sekä Rimminkankaan, Haapokarin ja Nivankankaan asemakaava-alueet. Alueiden välisinä rajoina ovat Iijoki ja valtatie 20.

Syötteellä asemakaava-alueita on yhdeksän: Iso-Syöte, Pytkynharju, Riihikumpu, Syötekeskus, Luokkavaara, Särkipera, Lähteenmäki, Hulhavanaho ja Salmentakanen.

Ranta-asemakaavat

Pudasjärvellä on laadittu ranta-asemakaavoja seuraavien vesistöjen ranta-alueille:

Panumajärvi, Honkajärvi, Nikujärvi, Pikku-Nikujärvi, Valkeisjärvi, Kangasjärvi, Pikku-Kangasjärvi, Jaurakkajärvi, Haukijärvi, Pieni Haukijärvi, Heinäjärvi, Puhosjärven Kimpolahti ja Lianniemi, Jongunjärvi, Korpijoki ja Tuulijärvi. Lisäksi Syötteellä on 7 ranta-asemakaavaa: Naamankajärvi, Naamangan tila, Salmentakanen, Ala-Huuhkanen, Huuhkasenkangas, Särkivaara ja Kovalampi.

Ajantasakaavat

Karttapalvelusta löytyy tietoa Pudasjärven kaavatilanteesta ja tiedot ajan tasalla olevista kaavoista määräyksineen ja merkintöineen. Kartan valikosta voi valita tiedot, joita haluaa tarkastella. Tietoja päivitetään karttapalveluun uusien kaavojen saatua lain voiman, pienellä viiveellä.

Karttapalvelun osoite on: <https://kartat.sweco.fi/pudasjarvi/>

5.2 MAANKÄYTÖN SUUNNITELMAT, JOTKA HYVÄKSYTTY VUODEN 2024 AIKANA

Maankäytön suunnitelmia ei ole hyväksytty vuoden 2024 aikana.

5.3 VIREILLÄ OLEVAT MAANKÄYTÖN SUUNNITELMAT

Yleiskaavat

Syötteen osayleiskaava 2035

Syötteen alueelle laaditaan uusi oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Laadittavan kaavan tavoitevuosi on 2035. Uudistettu Syötteen osayleiskaava korvaa alueella voimassa olevat aiemmin laaditut yleiskaavat.

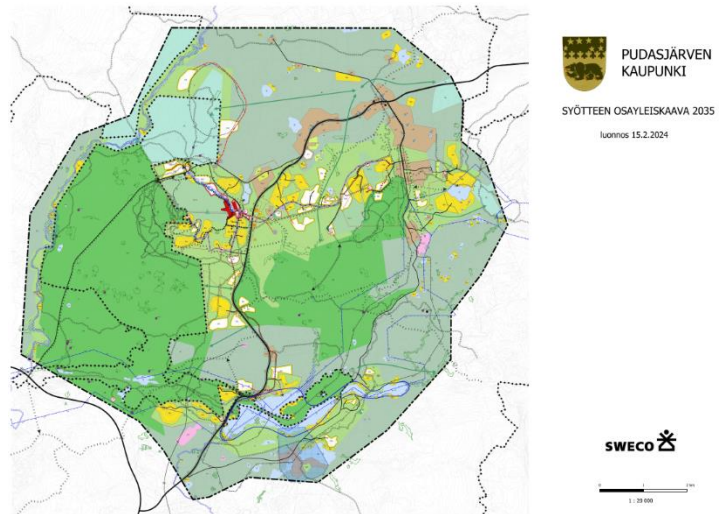
Alue sijoittuu Pudasjärven kaupungin koillisosaan. Etäisyyttä kaupungin keskustaan on noin 35 kilometriä. Suunnittelualueen laajuus on noin 340 neliökilometriä.

Voimassa oleva Syötteen yleiskaava on keskeisiltä osiltaan toteutunut, eikä kaava mahdollista riittäväällä tavalla alueen tulevaa kehittämistä.

Toteutumattomien asemakaava alueiden käyttötarkoituksia on syytä tarkistaa ja uusia alueita tarvitaan rakentamisen piiriin. Tärkeitä kehittämisaalueita ovat muun muassa Iso-Syötteellä Romekievarin ja Pärjänjoentien hiihtostadionin alueet sekä Pikku-Syötteellä sen matkailualue kokonaisuudessaan. Tavoitteena on myös mahdollistaa alueen reitistöjen ja kevyen liikenteen kehittäminen. Kaavaprosessissa tutkitaan myös vakituisen asumisen sijoittumista. Vuonna 2021 valmistunut Syötteen matkailualueen Master Plan ja investointisuunnitelma vuosille 2022–2027 toimii yleiskaavatyön tausta-aineistona.

Pudasjärven kaupunki ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ovat yhteistyönä laatineet Syötteen liikennejärjestelmäsuunnitelman. Se on strategisen tason selvitys, jolla luodaan alueen liikenteellinen tahtotila ja tavoite sekä keinot niihin pääsemiseksi. Syötteen suunnitelma on laadittu vuosien 2023 ja 2024 aikana samalla, kun alueen osayleiskaavaa on laadittu, jotta maankäytön ja liikenteen suunnittelu on voitu yhteensovittaa. Työssä on tarkasteltu alueen liikenteen palveluita ja liikenneverkkoa.

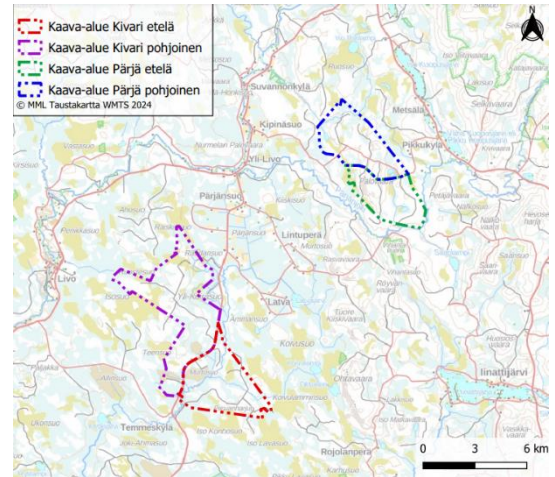
Kaupunginhallitus teki päätöksen kaavan muuttamisesta 14.2.2023 § 58. Osayleiskaava on kuulutettu vireille 25.9.2023. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 28.9.-1.11.2023. 1. Viranomaisneuvottelu on pidetty 10.1.2023. Valmisteluvaiheen kuuleminen (kaavaluonnos) on järjestetty 1.3.-1.4.2024. Syötteen osayleiskaava 2035 luonnokseen liittyen on pidetty yleisötilaisuus 20.3.2024 Hotelli Iso-Syötteellä.

Kuva 2: Karttaote Syötteen osayleiskaava 2035 luonnoksesta.

Kivarin ja Pärjän osayleiskaavat / Yhteistuuli-tuulivoimahanke

Kaupunginhallitus on 25.8.2020 § 252 päättänyt käynnistää osayleiskaavojen laatimisen. Kaavoituksen vireilletulosta on ilmoitettu 30.11.2022 julkaistussa Pudasjärven kaavoituskatsauksessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävänä 11.01.-31.1.2023. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on esitelty tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman yleisötilaisuuden yhteydessä 18.1.2023 Pudasjärven Hyvän olon keskus Pirtin Kurkisalissa. Kaavoituksen lähtökohtia ja tavoitteita koskeva 1. viranomaisneuvottelu pidettiin 29.04.2024. Valmisteluvaiheen kuuleminen (kaavaluonnos) on järjestetty 7.8.-7.10.2024. Osayleiskaavojen valmisteluaineistoista sekä samaan aikaan nähtävillä olleesta Yhteistuulen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta järjestettiin yhteinen tiedotus- ja keskustelutilaisuus 26.8.2024 Hyvän olon keskus Pirtin Kurkisalissa.

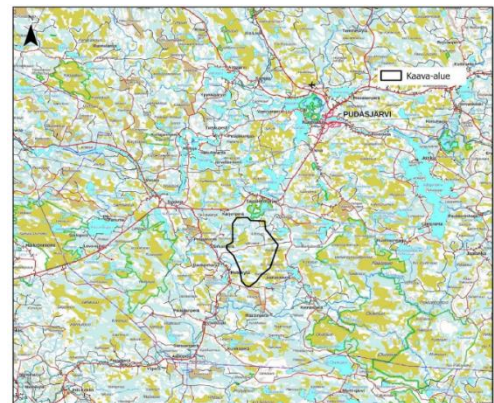
Kuva 3: Karttaote Kivarin ja Pärjän osayleiskaavojen alueista.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) on käynnissä.

Tuulivoimahanke sijoittuu Pudasjärven kaupungin alueelle noin 14–30 kilometrin etäisyydelle Pudasjärven kaupunkikeskustasta koilliseen. Tuulivoimahanke muodostuu Pärjän ja Kivarin tuulivoimapuistoalueista. Hankealue on jaettu kaupunginhallituksen päätöksellä neljäksi kaavoitettavaksi alueeksi: Kivari etelä (1 410 ha, 11 voimalaa), Kivari pohjoinen (2 190 ha, 11 voimalaa), Pärjä etelä (940 ha, 7 voimalaa) ja Pärjä pohjoinen (1 190 ha, 9 voimalaa). Pärjän ja Kivarin tuulivoimapuistojen hankealueet sijaitsevat noin yhdeksän kilometrin etäisyydellä toisistaan, ja niiden väliin jää Pärjänselän pienkylä. Tuulivoimaloiden rakentaminen edellyttää tuulivoimayleiskaavan laatimista. Yleiskaavat laaditaan Maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisena, jolloin niitä voidaan suoraan käyttää rakennusluvan myöntämisen perusteena.

Aittovaaran tuulivoimaosayleiskaava

Kaupunginhallitus on 24.5.2022 § 186 päättänyt käynnistää Aittovaaran tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen. Kaavoituksen vireilletulosta on ilmoitettu 30.11.2022 julkaistussa Pudasjärven kaavoituskatsauksessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 29.3.-28.4.2023. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa esiteltiin tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman yleisötilaisuuden yhteydessä 12.04.2023 Pudasjärven Hyvän olon keskus Pirtissä. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 9.11.2023. Valmisteluvaiheen kuuleminen (kaavaluonnos) on järjestetty 18.9.-21.10.2024. Osayleiskaavaa koskeva yleisötilaisuus on pidetty 26.9.2024 Hyvän olon keskus Pirtin Kurkisalissa. Tilaisuudessa esiteltiin sekä kaavan valmisteluvaiheen aineisto (kaavaluonnos) että hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostusta.

Kuva 4: Karttaote Aittovaaran tuulivoimaosayleiskaavan kaava-alueesta.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) on käynnissä.

Kaava-alue sijoittuu noin 16 km etäisyydelle Pudasjärven keskuksesta lounaaseen. Kaava-alueen koko on noin 3320

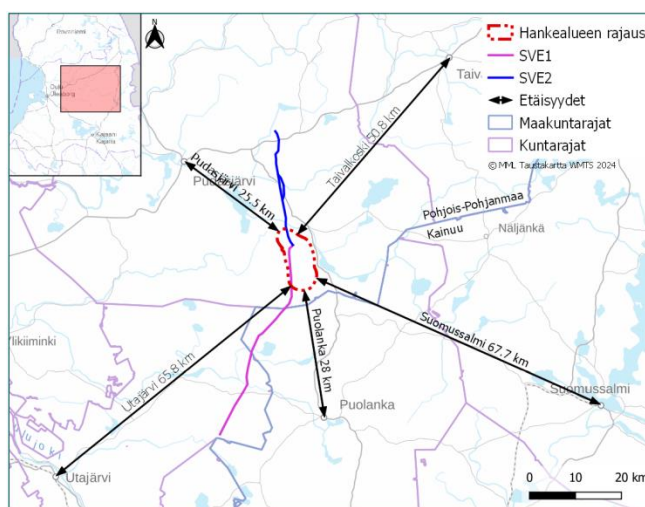
hehtaaria. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa 25 kokonaiskorkeudeltaan enintään 300 metriä korkean tuulivoimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden ja sähköaseman rakentaminen laatimalla MRL 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Voimaloiden tehon arvioidaan olevan enintään 10 MW, jolloin tuulivoimahankkeen arvioitu kokonaisteho on enintään 250 MW.

Joutensuon tuuli- ja aurinkovoimaosayleiskaava

Kaupunginhallitus on 11.6.2024 § 189 päättänyt käynnistää Joutensuon tuuli- ja aurinkovoimaosayleiskaavan laatimisen. Osayleiskaava on kuulutettu vireille 27.11.2024. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä 27.11.2024-10.1.2025. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä samaan aikaan nähtävillä olevasta Joutensuon tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta järjestettiin yhteinen tiedotus- ja keskustelutilaisuus 4.12.2024 Paukkerinharjun koululla.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) on käynnissä.

Tuuli- ja aurinkovoimahanke sijoittuu Pudasjärven kaupungin alueelle noin 26 kilometrin etäisyydelle Pudasjärven kaupunkikeskustasta kaakkoon. Suunnittelualueen koko on noin 7 500 hehtaaria. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa Pudasjärven kaupunkiin enintään 51 tuulivoimalan ja noin 60 MWp:n suuruisen aurinkovoimalan rakentaminen. Tuuli- ja aurinkovoimapuistohanke muodostuu tuulivoima-alueesta, aurinkovoiman tuotantoalueesta ja sähkönsiirrosta. Tuulivoimaloiden rakentaminen edellyttää tuulivoimayleiskaavan laatimista. Yleiskaava laaditaan Maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisena, jolloin sitä voidaan suoraan käyttää tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena.

Kuva 5: Karttaote Joutensuon tuuli- ja aurinkovoimaosayleiskaavan hankealueen rajauksesta.

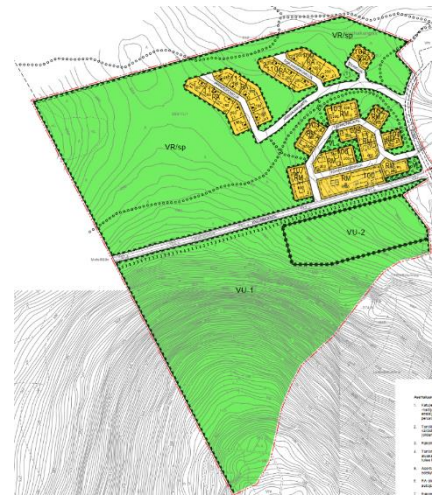
Asemakaavat

Iso-Syötteen asemakaavan muutos Vanhakankaan alueella (kortteleissa 73, 74 ja 75)

Kaupunginhallitus on 8.6.2021 § 202 päättänyt asemakaavan muuttamisesta. Asemakaavan muutos on kuulutettu vireille 18.10.2021. Hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 21.10.2021. Viranomaisneuvottelu on pidetty 14.9.2023. Valmisteluvaiheen kuuleminen (kaavaluonnos) on järjestetty 7.8.-16.9.2024.

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Pudasjärven Iso-Syötteen tunturin pohjoispuolella, laskettelukeskuksen lähellä. Suunnittelualan rajausta on muuttanut kaavaprosessin aikana, minkä takia selvityksiä ja suunnittelua on tehty useassa vaiheessa.

Asemakaavan muutoksella loma-asuntoalueet ja niitä ympäröivät urheilu- ja virkistysalueet muotoillaan uudestaan, alueelle osoitetaan matkailurakentamista, rakennusoikeutta lisätään, alueella esitetään ohjeellinen tonttijako ja maiseman sekä luonnonympäristön arvoihin vaikuttavia määräyksiä tarkennetaan ja osin tiukennetaan. Rakennusoikeudet ja suurin sallittu kerroskorkeus peilaavat Iso-Syötteen alueen muita loma-asuntoalueita. Alueen läpi kulkevien ohjeellisten ulkoilureittien linjauksia on tarpeen mukaan siirretty.

Kuva 6: Karttaote Iso-Syötteen asemakaavan muutos Vanhakankaan alueella kaavaluonnoksesta.

Kurenalan pohjoisen osan asemakaavan muutos ja laajennus (Suojalinnan alue)

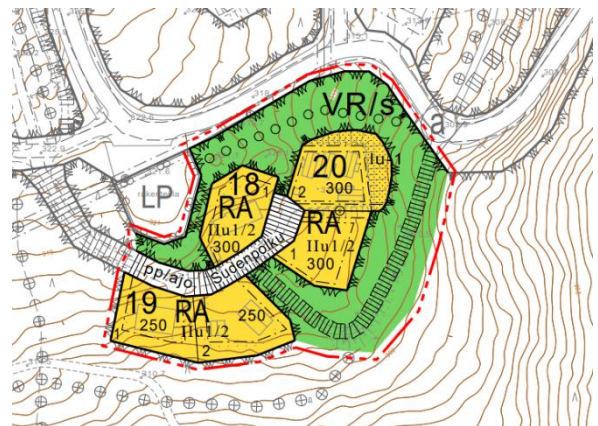
Kaupunginhallitus on 22.2.2022 § 73 päättänyt asemakaavatyön käynnistämisestä. Asemakaavan muutos on kuulutettu vireille 2.6.2023. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 6.6.2023-10.7.2023. Vuonna 2024 katusuunnittelua on tehty yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY keskuksen ja Väyläviraston kanssa.

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Pudasjärven keskustaajamassa, Kurenalan pohjoisessa osassa. Asemakaavamutoksessa on tavoitteena uudistaa valtatie 20 liittymäjärjestelyt vastaamaan vuonna 2011 laadittua toimenpideselvitystä (Valtatie 20 liikenteellisten olojen parantaminen Pudasjärven taajamassa). Alueelle on myös laadittu Suojalinnan alueen katujen viitesuunnitelma, joka toimii kaavamutoksen lähtökohtana. Tavoitteena on mahdollistaa Urheilutien liittymän siirtäminen valtatiellä nykyisestä sijainnista Kuusamoon päin. Samalla nykyinen Urheilutie muutetaan kevyen liikenteen väyläksi välillä Valtatie-Varastotien liittymä.

Iso-Syötteen asemakaavan osittainen muutos kortteleiden 18, 19 ja 20 alueella sekä niihin liittyvällä katu- ja virkistysalueella

Kaupunginhallitus on 11.6.2024 § 191 päättänyt ryhtyä muuttamaan Iso-Syötteen asemakaavaa kortteleissa 18, 19 ja 20. Kaupunginhallitus on 29.10.2024 § 332 päättänyt kuuluttaa kaavoituksen vireille ja asettaa kaavan valmisteluaineiston (kaavaluonnoksen) sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on muuttaa asemakaava vastaamaan toteutunutta tilannetta. Asemakaavan muutoksella muutetaan korttelit 18, 19 ja 20 matkailu- ja majoituspalvelualueesta loma-asuntoalueeksi. Korttelin 20 osalta tonttien rajausta tarkistetaan vastaamaan paremmin toteutunutta tilannetta, sekä ohjataan rakennustöiden aiheuttamien muutosten sopeuttamista ympäröivään maisemaan. Lisäksi muutetaan kevyen liikenteen ohjeellisen pääreitit sijainti toteutuneen reitin mukaiseksi, ja tarkistetaan vesihuoltoverkoston tilantarpeet.

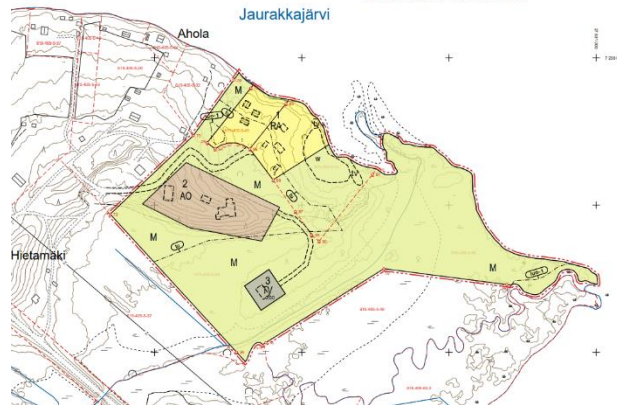
Kuva 7: Karttaote kaavaluonnoksesta Iso-Syötteen asemakaavan osittainen muutos kortteleiden 18, 19 ja 20 alueella sekä niihin liittyvällä katu- ja virkistysalueella.

Ranta-asemakaavat

Korpisen ranta-asemakaavan (nro 115) muutos

Korpisen ranta-asemakaavan (nro 115) muutos on kuulutettu vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu nähtäville 2.5.2024. Valmisteluvaiheen kuuleminen (kaavaluonnos) on järjestetty 2.5.-3.6.2024 ja ranta-asemakaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 17.7.-26.8.2024.

Korpisen ranta-asemakaavan muutos sijaitsee Pudasjärven Jaurakkajärvellä. Ranta-asemakaavan muutoksella rannan lähellä olevia lomarakennusten paikkoja vähennetään. Sisämaahan kaavoitetaan pysyvän asumisen rakennuspaikka ja alue varastorakennukselle. Kaavamerkinnot ja -määräykset laitetaan ajan tasalle.

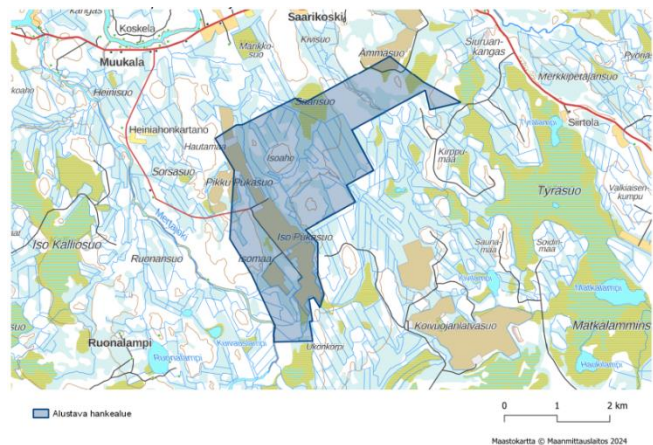
Kuva 8: Karttaote Korpisen ranta-asemakaavan (nro 115) muutoksen kaavaehdotuksesta.

5.4 LÄHIAIKOINA VIREILLE TULEVIA MAANKÄYTÖN SUUNNITELMIA

Pudasjärven Pukasuo tuulivoimaosayleiskaava

Pudasjärven kaupungille on tehty aloite Pudasjärven Pukasuo tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen aloittamiseksi. Asiaa on käsitelty kaupunginhallituksessa 12.11.2024 § 352, jossa kaupunginhallitus kuulee hanke-esittelyn ja toteaa kaavoitusaloitteen sekä tuulivoimahankeselvityksen tietoonsa saatetuksi. Kaupunginhallitus on 26.11.2024 § 369 päättänyt ryhtyä laatimaan Pukasuo osayleiskaavaa.

Pukasuo hankealue sijaitsee Pudasjärven länsireunalla, Aittojärven luoteispuolella. Pukasuo on Pudasjärven tuulivoimaselvityksessä Pukasuo nro 9 luokan 2 alueella. Hankealue on pinta-alaltaan noin 925 ha. Alueelle suunnitellaan alustavasti noin 11-15 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on 7-10 MW. Aurinkovoiman hyödyntämismahdollisuuksia alueella selvitetään. Hankealue on osin Pohjois-Pohjanmaan liiton valmistelemassa energia- ja ilmastovaihekaavun ehdotuksessa, tv-1 alueena 408 Pukasuo.

Kuva 9: Karttaote Pudasjärven Pukasuo tuulivoimaosayleiskaavan alustavasta hankealueesta.

saatetuksi. Kaupunginhallitus on 26.11.2024 § 372 päättänyt ryhtyä laatimaan Kinttaisviidan osayleiskaavaa.

Hankealue sijaitsee Pudasjärven länsireunalla Oulun vastaisella rajalla, Siuruanjoen eteläpuolella, Kuikkasuon ympäristössä. Alue on Pudasjärven tuulivoimaselvityksen Iso Kinttaissuo nro 48, luokan 2 alueella. Hankealueelle on alustavasti suunnitteilla 11 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on 6-10 MW ja kokonaisteho on maksimissaan 110 MW. Hankkeeseen ei liity aurinkovoimaa. Hankealueen pinta-ala on 1580 ha.

Hankealue on osin Pohjois-Pohjanmaan liiton valmistelemissa energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkisessa ehdotuksessa 9.9.2024 tv-1 alueena 410 Kuikkasuon.

Iso-Syötteen asemakaavan muutos ja laajennus korttelissa 53 sekä ympäröivillä katu, tie, virkistys ja RA-alueilla

Kaupunginhallitus on 26.11.2024 § 368 päättänyt ryhtyä muuttamaan ja laajentamaan Pudasjärven Iso-Syötteen asemakaavaa korttelissa 53 sekä ympäröivillä katu, tie, virkistys ja RA-alueilla.

Syötteellä on laadittavana uusi oikeusvaikutteinen Syötteen yleiskaava 2035. Yleiskaavassa Syötekyyläntien varteen on osoitettu uusina rakentamisen alueina yksityisten palveluiden ja teollisuuden alueita sekä kehitettävä liittymäalue Syötetien-Syötekyyläntien-Välihuikosentien risteysalueella. Yleiskaavaluonnoksen määräyksenä on mainittu, että rakennettavaksi osoitetut alueet on tarkoitettu asemakaavoitettaviksi.

Käsiteltävän alueen vieressä on voimassa olevat Iso-Syötteen asemakaava-alue sekä Luokkavaaran asemakaava-alue. Väliin jäävä alue on asemakaavoittamatonta aluetta, jolle yleiskaavaluonnoksen mukaisia suunnittelutarpeita kohdistuu.

Asemakaavan muuttaminen ja laajentaminen on tarpeen, jotta aluetta voidaan kehittää yleiskaavan mukaisesti sekä vastata alueen kysyntään rakentamistarpeiden osalta. Korttelia 53 tarkastellaan kauppatoiminnan tarpeiden kehittämisen näkökulmasta ja laajennuksessa tarkastellaan yleiskaavan mukaisten PT alueiden, sekä ympäröiviä katu, tie, virkistys ja RA-alueita.

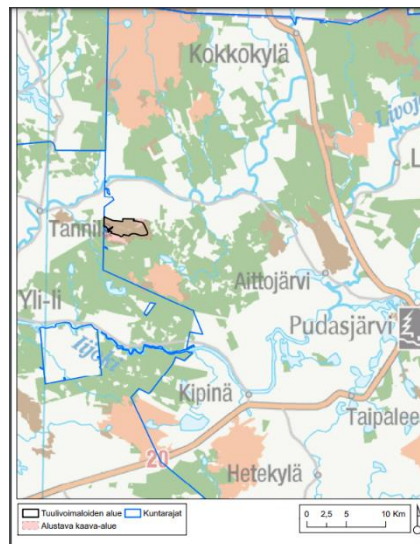
Törrönkankaan asemakaava

Kontiotuote Oy on esittänyt Pudasjärven kaupunginhallitukselle asemakaavan laatimista yhtiön omistamille alueille Ranuantien tehdasalueella. Yhtiön tavoitteena on rakentamismahdollisuuksien turvaaminen ja rakennuslupakäsittelyiden sujuvoittaminen tehtaan nykyisellä tontilla sekä laajentumisvaran lisääminen yrityksen kasvaessa.

Kaupunginhallitus on 28.11.2023 § 409 päättänyt ryhtyä laatimaan Törrönkankaan asemakaavaa esitetyille alueille.

Siuruanjoen maanomistajien aloite > mahdollinen Siuruanjoen rantaosayleiskaava

56 Siuruanjoen maanomistajaa on esittänyt Pudasjärven kaupungille vetoimuksen Siuruanjoen rantaosayleiskaavan ottamisesta uudelleen käsiteltäväksi. Kaupunginhallitus käsitteli asiaa kokouksessaan 09.02.2021 § 39. Kaupunginhallitus linjasi, että Siuruanjokivarren kaavoitusasia laitetaan jatkoselvittelyyn, jonka aikana selvitetään kaavoituksen tarpeellisuus mm. maanomistajille

Kuva 12: Karttaote Kinttaisviidan alustavasta kaava-alueesta.

tehtävällä kyselyllä. Kysely maanomistajille järjestettiin 29.3.–3.5.2021. Kysely lähetettiin kaikille Siuruanjoen varressa Pudasjärvellä maata omistaville sekä aivan rannan vaikutuspiirissä oleville tiloille, vaikka heillä ei ollut rantaakaan. Kyselyssä joki oli jaettu ylä- ja alajuoksuun. Jokiosien välisenä rajana oli Ritavanojansuu, joen Pudasjärven osan keskivaiheilla. Kyselykirjeitä lähetettiin 556 kpl, vastauksia saatiin 335 kpl.

Kaupunginhallitus päätti 10.5.2022 § 166, että Siuruanjoen alueen suunnittelutarvetta seurataan edelleen maankäytön kehittämisohjelman mukaisesti.

Tulevissa käsittelyissä huomioidaan laadittu Pudasjärven asumisen politiikka sekä Siuruanjoen kaavoitettavan alueen laajuus päätetään tarpeen mukaan kaavoitustyön aloituksen ajankohtana.

5.5 EPÄVIRALLISET MAANKÄYTTÖÖN LIITTYVÄT SUUNNITELMAT

Rimminkankaan asemakaavan muutostarpeen arviointi tehtyjen luonnossuunnitelmien pohjalta.

6 MUUT MAANKÄYTTÖÖN LIITTYVÄT SUUNITELMAT JA ASIAKIRJAT

6.1 MAANKÄYTÖN KEHITTÄMISOHJELMA 2017–2027 JA KEHITYSKUVA 'PUDASJÄRVI – KYLISTÄÄN TUNNETTU, JUUREVA JA MODERNI'

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.12.2018 § 47 Pudasjärven maankäytön kehittämisohjelman vuosille 2018–2027. Kehittämisohjelman keskeisiä päämääriä ovat keskustan ja kylien elinvoiman säilyttäminen ja parantaminen, sekä valtatie 20 liikenteellisen edun ja matkustajavirtojen, ja Pudasjärven vahvuuksien hyödyntäminen.

Kehittämisohjelma tarkentaa ja havainnollistaa kuntastrategiatyötä, konkretisoi maankäytön toteuttamista ja maapoliittisia periaatteita, sekä sisältää valtuustokausittain päivitettävän toteuttamisohjelman vuoteen 2027 asti. Ohjelma sisältää karttatarkastelun kaupungin rakenteesta ja keinoista, joilla rakennetta kehitetään, sekä Kipinän kyläpilotoinnin.

Maankäytön kehittämisohjelma on tarpeen uudistaa seuraavan strategiatyön yhteydessä.

6.2 PUDASJÄRVEN TUULIVOIMAHOJELMA

Pudasjärven tuulivoimaohjelman tavoitteena on määrittää periaatteet, miten tuulivoimarakentamista ohjataan kaupungin alueella tulevaisuudessa. Tuulivoimaohjelma toimii kaupunkistrategian ohessa tarkentavana asiakirjana tuulivoimahankkeiden toteuttamiskelpoisuuden arvioinnissa ja valmistelussa kaavoitusta koskevaan päätöksentekoon tulevaisuudessa.

Tuulivoimaohjelman pohjaksi on vuonna 2022 laadittu Pudasjärven tuulivoimaselvitys. Tuulivoimaselvityksessä on kartoitettu paikkatietoanalyysin avulla potentiaaliset tuulivoima-alueet Pudasjärven kaupungin alueelta. Tunnistetut alueet on arvioitu ja jaettu laadittujen kriteerien pohjalta kolmeen luokkaan. Kunkin alueen osalta on tuotu esille jatkosuunnittelussa huomioitavia reunaehtoja. Selvitystyö tarkentaa koko maakunnan alueelle laadittua TUULI-hanketta. Selvitystyössä on kuultu paikallisia sidosryhmiä sekä asiasta kiinnostuneita kuntalaisia.

Pudasjärven tuulivoimaohjelma sisältää kriteerit, miten tuulivoimatuotantoa ohjataan ja tuulivoimaselvityksessä tunnistettuja potentiaalisia alueita tulevaisuudessa hyödynnetään. Tässä ohjelmassa kuvataan myös tuulivoiman sijoittumista Pudasjärven alueella määrittävät lähtökohdat, kuten yhdyskuntarakenne, luontoarvot ja elinkeinojen yhteensovittaminen. Ohjelman loppuun on koottu maanomistajia varten tietoa tuulivoimahankkeen etenemisen eri vaiheista sekä korvaus- ja sopimusasioista.

Pudasjärven tuulivoimaohjelma on saatavissa osoitteessa:
<https://www.pudasjarvi.fi/tuulivoimaohjelma2030/>

6.3 VIINIVAARA

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi Oulun kaupungille luvan pohjaveden ottoon Viinivaaran alueelta ja Ylikiimingin harjujaksolta vuonna 2010. Luvan mukainen otto oli 32 500 m³/vrk. Vaasan hallinto-oikeus palautti asian joulukuussa 2012 takaisin Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle hankkeen luontohaittojen perusteella.

Oulun kaupunki toteutti vuonna 2014 monitavoitearvioinnin, jossa selvitettiin edelleen vaihtoehtoisia vedenhankinnan lähteitä. Yhteenvetona todettiin, että Yli-Iin ja Viinivaaran pohjavesivaihtoehdot ovat lupaavimpia vaihtoehtoja Oulun vedenhankinnan varmistamiseen. Vaihtoehtoista laadittiin tarkempia selvityksiä vesimääristä ja -laadusta sekä yksityiskohtaiset laskelmat kustannuksista. Vaihtoehtoissa lähtökohdiana oli kanta-Ouluun toimitettava keskimääräinen vesimäärä 11 000 m³/vrk, kuitenkin niin että pohjavedenotto voi olla kuivina kausina keskimääräistä pienempää.

Hanke kuulutettiin keväällä 2018, ja Oulun Vesi, Oulun kaupunki ja Pohjois-Suomen AVI neuvottelivat useita kertoja v. 2019–2023 aikana käsittelyn nopeuttamiseksi. Aluehallintovirasto on 21.11.2023 antamassaan päätöksessä myöntänyt Oulun Vesi liikelaitokselle toistaiseksi voimassa olevan luvan rakentaa 11 pohjavedenottamoita Viinivaaran ja Kälvasvaaran pohjavesialueille. Päätöksen mukaan pohjaveden ottomäärä saa olla hakemuksesta poiketen yhteensä enintään 9 000 kuutiota vuorokaudessa (m³/vrk). Päätökseen sai hakea valittamalla muutosta 28.12.2023 saakka.

Lupapäätöksestä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen, joten päätös ei ole vielä lainvoimainen. Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisu saadaan mahdollisesti vuoden 2025 loppupuolella. Aluehallintoviraston päätöksen valmisteluluvan mukaisesti Oulun Vesi voi aloittaa vedenottoalueen ennakkotarkkailun ja kaivonpaikatutkimukset ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä. Valmisteluluvalla tehtävät toimenpiteet on tarkoitus käynnistää 2025 vuoden aikana.

Lisätietoja hankkeesta: <https://www.ouka.fi/oulu-vesi/varavesihanke>

6.4 RAKENNUSJÄRJESTYS

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt viimeisimmän rakennusjärjestyksen 9.11.2017, tulemaan voimaan 1.1.2018 alkaen.

Rakennusjärjestyksessä on määrätty suunnittelutarpeesta vapautettavaksi alueita, joilla ei ole odotettavissa suunnittelua edellyttävää rakentamista, ja joilla ei ole erityisiä luonnon- ja maisematarpeita tai virkistyskäytön tarpeita. Määräys voi olla voimassa enintään kuusi vuotta kerrallaan, kuitenkin enintään niin kauan kuin määräyksen perusteena olleissa olosuhteissa ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, joiden vuoksi edellytyksiä määräykselle ei enää ole.

Rakennusjärjestys ja siihen liittyvät kartat löytyvät internetosoitteesta:

<https://www.pudasjarvi.fi/rakentaminen/rakennusvalvonta>

Rakennusjärjestyksen uusimistyö on tullut ajankohtaiseksi, kun Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) kumoutuu ja jakautuu Rakentamislaki ja Alueidenkäyttölaiksi. Uusi Rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025. Pudasjärven kaupungin uusi rakennusjärjestys on tällä hetkellä valmisteilla. Tavoitteena on, että se astuu voimaan keväällä 2025.

7 LISÄTIETOA PUDASJÄRVEN KAAVOITUSASIOISTA

Pudasjärven kaupunki

Tekniset ja ympäristöpalvelut, Karhukunnaantie 6, 93101 Pudasjärvi
maankäyttöpäällikkö Oskari Jokikokko

puh. 040 484 7330

oskari.jokikokko@pudasjarvi.fi